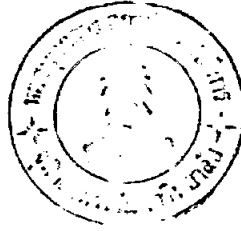

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ถ้าจะกล่าวถึงกวีที่มีชื่อเสียงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ หรือ น.ม.ส. ก็เป็นกวีคนหนึ่งในบรรดากวีเหล่านั้น น.ม.ส. สามารถแต่งคำประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้อย่างดีเยี่ยมและมีลักษณะเด่นเป็นพิเศษแตกต่างจากกวีท่านอื่น ผู้วิจัยจะขอยกข้อความมาสนับสนุนคำกล่าวข้างต้นดังต่อไปนี้คือ

เปลื้อง ณ นคร กล่าวถึงน.ม.ส. ไว้ในหนังสือ ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา ว่า

...กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ทรงเป็นกวีผู้เกี่ยวพันกับกวีโดยมิไค่เลียนของเก่า คำฉันท์หรือบทกวีกลอนอื่นๆของพระองค์มีสำนวนโวหารและภาษาเป็นเฉพาะของพระองค์เอง ในทางร้อยแก้วนั้น สำนวนของน.ม.ส. เป็นสำนวนที่มีชีวิตชีวา มีธรรมชาติปนอยู่ด้วยเสมอ¹

แสงทอง หรือ หลวงบุญมานพพานิชย์ กล่าวถึงน.ม.ส. ไว้ในหนังสือ ภาษาและหนังสือ ว่า

... น.ม.ส. สมเป็นรัตนกวี ท่านแต่งโคลีทุกคำๆไม่ว่าทางร้อยแก้วหรือร้อยกรอง คำกลอนของท่านไพเราะเพียงใด "กนกนคร" ย่อมเป็นพยานอยู่แล้ว ความฉันทแสดงอยู่ใน "พระนลคำฉันท์" ซึ่งถึงแม้ยังเป็นฉบับร่างยังเลิศถึงปานนั้น ฉบับที่แก้เกลาแล้วสมบูรณ์จะวิเศษยิ่งขึ้นไปไหน ในคำโคลง น.ม.ส. แต่งไว้กระต่อนกระแทนสั้นๆ แต่เมื่อไรลิลิตสามกรุงพิมพ์แพร่ออกสู่ประชาชน เมื่อนั้นจะเห็นว่าท่านมหากวีผู้แต่งอะไรก็วิเศษไปทั้งนั้น

¹ เปลื้อง ณ นคร (นายตำรวจ ณ เมืองไค้,นามแฝง), ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 7 (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 409

...ถ้าผู้ใดใคร่เป็นกวีหรือนักประพันธ์ที่ไฝหา
ชื่อเสียงออกไปภายนอก ท่านเพียงแต่อ่านบรรดา
"งาน"ของน.ม.ส.ของเราก็ไม่น้อยหน่าบุรพวิ¹

ยุพธ แสงทักษิณ กล่าวถึงน.ม.ส. ไว้ในบทความเรื่อง "อสังการในพระนิพนธ์
ของพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์" ในหนังสือ ซุคชีวิตและงานน.ม.ส. ว่า

การที่บทพระนิพนธ์ของพระองค์ได้รับการยกย่อง
นั้นเกิดจาก

1. ทรงมีพระปรีชาสามารถยิ่งในการสรรคำ
สำนวนโวหาร และระบบสัมผัสต่างๆ ซึ่งนับว่า
เป็นอสังการอย่างหนึ่งที่ทำให้บทพระนิพนธ์ของ
พระองค์คมคายและไพเราะยิ่ง
2. ทรงแทรกอารมณ์ขันลงในพระนิพนธ์โดย
เฉพาะประเภทร้อยแก้ว จะเห็นได้ว่าอารมณ์
ขันที่ปรากฏอยู่ในบทพระนิพนธ์นั้น ผู้อ่านต้องขบ
จึงจะเห็นขัน
3. ทรงแทรกข้อคิดเห็นเกี่ยวกับด้านต่างๆ เช่น
ภาษา วรรณคดี การเมือง เป็นต้น ซึ่งข้อคิด
เหล่านั้นให้ทั้งความเพลิดเพลินและเสริมสร้าง
ปัญญาแก่ผู้อ่านอย่างมาก ทั้งยังเป็นข้อคิดเห็น
ที่ทันสมัยอยู่เสมอ²

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า น.ม.ส. เป็นกวีที่มีความสามารถ
อย่างยิ่ง จึงสามารถผลิตผลงานที่มีคุณค่าหลายเรื่อง ผู้วิจัยรู้สึกชื่นชมในฝีมือการประพันธ์
ของท่านมาก จึงได้เลือกเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องพระนลคำฉันท์³ ซึ่งเป็นคำฉันท์เรื่องเอก
ของท่าน

¹ หลวงบุญฆมานพพานิชย์ (แสงทอง, นามแฝง), ภาษาและหนังสือ, พิมพ์
ครั้งที่ 2 (พระนคร: โอเคียนส์โคร์, 2504), หน้า 10-11.

² ยุพธ แสงทักษิณ "อสังการในพระนิพนธ์ของพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
พิทยาลงกรณ์" ซุคชีวิตและงานน.ม.ส. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2519),
หน้า 149-150.

³ พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์, พระนลคำฉันท์ (พระนคร:
คลังวิทยา, 2511).

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยจะศึกษาวรรณคดี เรื่องพระนลคำฉันท์อย่างละเอียดทุกแง่มุม โดยจะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องน้ทั้งหมด รวมทั้งศึกษาแนวการวิจารณ์วรรณคดีทั้งของไทยและของต่างประเทศที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณคดีเรื่องนี้ เพื่อจะได้วิเคราะห์และประเมินคุณค่า เรื่องพระนลคำฉันท์

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาคำฉันท์นี้มีจุดมุ่งหมายหลักคือ เพื่อที่จะประเมินคุณค่าวรรณคดีเรื่องพระนลคำฉันท์ โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนแรก เป็นการเปรียบเทียบพระนลคำฉันท์ กับ นโลปาชยานมุ ฉบับภาษาอังกฤษของคีน มิลแมน เพื่อประเมินคุณค่า และชี้ให้เห็นว่าเรื่องพระนลคำฉันท์ในส่วนของที่มาจากของคีน มิลแมน ก็มีความงาม ความไพเราะอยู่แล้ว ยิ่งเมื่อ น.ม.ส. นำมาถ่ายทอดให้เป็นฉบับภาษาไทยได้อย่างมีศิลปะ ก็ยิ่งเพิ่มพูนความงามให้แก่วรรณคดีเรื่องนี้มากเป็นทวีคูณ

ขั้นตอนที่สอง เป็นการศึกษาลักษณะแก่นอันเป็นเอกลักษณ์ของ น.ม.ส. ในด้านการใช้คำ อักษรวิธี และวรรณศิลป์ในเรื่องพระนลคำฉันท์ เพื่อประเมินคุณค่าวรรณคดีเรื่องนี้ในด้านวรรณศิลป์

สมมุติฐานในการวิจัย

1. วรรณคดีเรื่องพระนลคำฉันท์มีที่มาจาก นโลปาชยานมุ ฉบับภาษาอังกฤษของ คีน มิลแมน
2. วรรณคดีเรื่องพระนลคำฉันท์เป็นวรรณคดีเอกเรื่องหนึ่งในบรรดาวรรณคดีคำฉันท์สมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีลีลาและศิลปะการประพันธ์ที่ดี เก่งซึ่งสะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ของ น.ม.ส.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

พระนลคำฉันท์เป็นวรรณคดีที่มีความดีเกินเรื่องหนึ่งในบรรดาวรรณคดีคำฉันท์สมัยรัตนโกสินทร์ แต่ยังไม่มีการศึกษาอย่างละเอียดเพื่อประเมินคุณค่า ผู้วิจัยจึงตั้งใจจะศึกษาเพื่อให้เกิดผลดังกล่าว และเพื่อเป็นการเผยแพร่เรื่องนี้ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการถอดความข้อความใน นโโลปาชุกรานมู เป็นภาษาไทยนั้น ผู้วิจัยจะใส่ไว้ในวงเล็บทุกครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย